

INSTRUKCJA BHP
„POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU NARAŻENIA NA CZYNNIK BIOLOGICZNY”

UWAGI OGÓLNE

Materiały skażone szkodliwymi czynnikami biologicznymi, tj. krew, jej pochodne, tkanki, wydzieliny a także odpady medyczne należy traktować jako potencjalnie zakaźne i podejmować wszelkie działania zmierzające do maksymalnej ochrony przed ich szkodliwym działaniem.

Prace w narażeniu na czynniki biologiczne może wykonywać pracownik, doktorant, student który:

- posiada zaświadczenie lekarskie stwierdzające zdolność do pracy/nauki na zajmowanym stanowisku, wydane w ramach przeprowadzonych badań profilaktycznych,
- posiada szczepienia ochronne, jeśli zostały zlecone przez lekarza,
- posiada aktualne przeszkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy,
- posiada odpowiednie obuwie i odzież ochronne oraz środki ochrony indywidualnej,
- został zapoznany z procedurą postępowania po ekspozycji zawodowej na zakażenie wirusem HIV, HBV, HCV.

PODSTAWOWE WARUNKI BEZPIECZEŃSTWA PRACY

- Pracownik, doktorant, student powinien zostać zapoznany z zasadami aseptyki obowiązującymi w laboratorium, pracowni itp.
- Pracownik, doktorant, student powinien posiadać wiedzę, iż prawidłowo stosowane zasady aseptyki nie likwidują lecz ograniczają zagrożenie czynnikami biologicznymi.
- Pracownik, doktorant, student powinien posiadać wiedzę, iż unikanie bezpośredniego kontaktu z materiałem potencjalnie zakaźnym jest jedną z najsukuteczniejszych zasad ochrony.

CZYNNOŚCI PRZED ROZPOCZĘCIEM PRACY

- Pracownik, doktorant, student powinien zostać zapoznany z procedurami postępowania z materiałem biologicznym, stosowanymi środkami ochrony indywidualnej oraz zasadami dezynfekcji.
- Pracownik, doktorant, student powinien zaopatrzyć się w odpowiednią odzież i obuwie ochronne oraz środki ochrony indywidualnej.
- Wyposażyć stanowisko pracy w niezbędne narzędzia i środki pomocnicze.
- Usunąć wszelkie zbędne przedmioty ze stanowiska pracy.

OGÓLNE ZASADY BHP PRZY UŻYCIU CZYNNIKA BIOLOGICZNEGO

Przestrzegać podstawowych zasad higieny:

- przed przerwą i po pracy należy myć ręce,
- należy oddzielnie przechowywać odzież prywatną i ochronną,
- należy regularnie i w razie konieczności czyścić lub zmieniać odzież ochronną oraz środki ochrony indywidualnej,
- pracownik, doktorant lub student z uszkodzoną skórą rąk lub innych nieosłoniętych części ciała nie powinien wykonywać pracy z materiałem skażonym szkodliwym czynnikiem biologicznym,
- na stanowisku pracy przestrzegać zakazu jedzenia, picia, palenia, stosowania kosmetyków oraz przechowywania żywności,
- materiał biologiczny składować w miejscach i pojemnikach do tego celu przeznaczonych, oznakowanych znakiem o zagrożeniu biologicznym,
- utrzymywać stanowisko pracy w stałej czystości.

Czynności zabronione:

- stosowanie środków ochrony indywidualnej niespełniających wymagań dot. oceny zgodności,
- wykonywanie prac bez stosowania odpowiednich środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia ochronnego,
- wykonywanie prac w kontakcie z czynnikami biologicznymi przez kobiety w ciąży i kobiety w okresie karmienia.

CZYNNOŚCI PO ZAKOŃCZENIU PRACY

- Uporządkować stanowisko pracy / mycie, dezynfekcja /.
- Sprawdzić, czy pozostawione środki ochrony indywidualnej, przywracając właściwości ochronne.
- Sprawdzić, czy pozostawione stanowisko pracy nie stworzy zagrożenia dla otoczenia.

ZASADY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH AWARYJNYCH

W przypadku ekspozycji zawodowej na czynnik biologiczny, należy niezwłocznie wdrożyć procedurę postępowania po ekspozycji zawodowej na zakażenie wirusem HIV, HBV, HCV / zakłucie, innego rodzaju kontakt ze skórą, jamą ustną, oczami /.

W przypadku uwolnienia się czynnika biologicznego w miejscu pracy / poprzez np. rozlanie, rozsypanie, rozbicie pojemnika/ należy:

- - miejsce skażone natychmiast zalać środkiem dezynfekcyjnym,
- - przykryć ligniną lub ręcznikiem papierowym na 15 minut,
- - zebrać resztki w rękawicach ochronnych do odpowiedniego worka na odpady biologiczne,
- - zmyć wodą i osuszyć,
- - zebrać pęsetą rozbite szkło do twardego pojemnika na ostre materiały zakaźne, a pęsetę zdezynfekować,
- - zdjąć rękawice ochronne i umyć ręce środkiem dezynfekcyjnym.

O każdym zauważonym zagrożeniu dla zdrowia lub życia ludzkiego należy niezwłocznie powiadomić przełożonego oraz ostrzec współpracowników, a stanowisko pracy pozostawić takim stanie w jakim doszło do zdarzenia.

W sytuacji, kiedy warunki pracy nie odpowiadają przepisom bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stwarzają bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia lub życia pracownika, lub gdy wykonywana praca grozi takim niebezpieczeństwem innym osobom, pracownik ma prawo powstrzymać się od wykonywania pracy, zawiadamiając o tym niezwłocznie przełożonego.

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
INSPEKTORAT BHP
główny specjalista ds. bhp
mgr Magdalena Golczyk

(ZAOPINIOWAŁ)

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
REKTOR
prof. dr hab. Piotr Ponikowski
11
(ZATWIERDZIŁ)